

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

ärinimi: Telia Eesti AS

registrikood: 10234957

tänav a nimi, maja number: Mustamäe tee 3

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postsihtnumber: 15033

telefon: +372 6397213

faks: +372 6402027

e-posti aadress: info@telia.ee

veebilehe aadress: www.telia.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Kasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 4 Varud	21
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	21
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	22
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	22
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	23
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	24
Lisa 11 Kapitalirent	25
Lisa 12 Kasutusrent	26
Lisa 13 Laenukohustised	27
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	28
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	28
Lisa 16 Eraldised	29
Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad	29
Lisa 18 Aktsiakapital	30
Lisa 19 Müügitulu	31
Lisa 20 Muud äritulud	32
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	32
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	33
Lisa 23 Tööjõukulud	33
Lisa 24 Muud ärikulud	34
Lisa 25 Intressikulud	34
Lisa 26 Tulumaks	34
Lisa 27 Seotud osapooled	35
Lisa 28 Sündmused pärast aruandekuupäeva	37
Lisa 29 Kasutusõiguse varad (IFRS 16)	38
Lisa 30 Rahavoogude kommentaarid	39
Aruande allkirjad	40
Vandeaudiitori aruanne	41

Tegevusaruanne

Telia Eesti AS (Telia) on uue põlvkonna IT- ja telekommunikatsiooniettevõtte, mis pakub erinevaid side, meelelahutuse ja IT-teenuseid nii era- kui äriklientidele.

Ettevõtte osutab teenuseid Telia kaubamärgi all ning mobiilsideteenuseid ka kaubamärgiga Diil. Kõnekaartide kaubamärkidena on kasutusel Simpel ja Super.

Alates 2020. aasta jaanuarist edastab Telia ka teleprogrammi läbi oma telekanali Inspira.

Ettevõtte hoiab Eestis juhtivat positsiooni nii mobiilside-, fikseeritud kõneside, lairibaühenduste, IT teenuste kui televisiooniteenuste turul.

Telia fookusteenused on internet (nii mobiilne internet kui üle kaabliühenduse pakutav püsiinternet), Telia TV teenus (nii televiisoris, arvutis kui nutiseadmetes), erinevad IT-teenused (nt serverite ja töökohtade haldus, riist- ja tarkvarateenused) ja kõnesidelahendused (mobiilis, lauatelefonis ja arvutis).

Samuti tegeleb ettevõtte IKT-sektori teenuste kasutamiseks vajaliku kauba ja seadmete müümisega ning kaubamüügi finantseerimisega.

Telia 100% omanik on Põhja-Euroopa üks uurimaid telekommunikatsiooniettevõtteid Telia Company AB, kelle aktsiad on noteeritud Stockholmi ja Helsingi börsil.

Telia Eesti AS-ile kuulub 50% SK ID Solutions AS-ist ja 100% Green IT OÜ-st.

Majandusnäitajad

Telia müügitulu ulatus 2020. aasta kokkuvõttes 344,8 miljoni euroni, kasvades aasta varasemaga võrreldes 10%. Ettevõtte EBITDA ulatus 98,3 miljoni euroni (2019: 102,3 miljonit eurot).

Eelmise aasta heade tulemuste juures mängib olulist rolli erinevate valdkondade ning pakutavate teenuste pidev arendamine. Olulist mõju ettevõtte teenuste kasutamisele avaldas 2020. aastal alguse saanud koroonaeepideemia, mille tõttu suundusid kümned tuhanded Telia kliendid kaugtööle ning kasvas ka distantstõpe. Selle tulemusena kasvasid märkimisväärselt mobiilsideteenuste (mobiilne andmeside ja kõneside) ja erinevate koduteenuste (TV teenus ja koduinternet) kasutusmahud.

2020. aasta kokkuvõttes suurenesid kõnemahud Telia mobiilsidevõrgus ligemale 16%, mobiilse interneti kasutamine kasvas aga koguni 32%. Telia mobiilivõrgus tehtavast kõnesidest moodustasid VoLTE ehk 4G kõned eelmise aasta lõpuks ligemale poole (48,5%), mis on samuti ajalooliselt kõrgeim tase.

Samal ajal vähenesid rändlusteenustega seotud tulud ning seda jällegi koroonaeepideemia globaalse leviku tõttu, mis piiras märkimisväärselt reisimist.

Telia TV teenuse kasutajaid oli 2020. aastal lõpuks 208 000. Telia mobiililiitumiste arv kerkis möödunud aasta lõpuks 1,112 miljonini.

Telia kiire, vähemalt 100 Mbit/s internetiühendus jõuab kokku ligemale 450 000 Eestimaa koduni ning selle juures on kandev roll ettevõtte tulevikuinterneti arendamise programmil. Telia interneti püsiühendust kasutas 2020. aasta lõpu seisuga 242 000 majapidamist, kellest enam kui 130 000 kasutas ühendust optilisel kaablil, mis võimaldab tarbida koduinterneti kiirusi kuni 1 Gbit/s.

Alljärgnevalt on toodud Telia majandustegevust iseloomustavad olulisemad suhtarvud ja nende arvutuskäik:

	Arvutusmetoodika	2020	2019
EBITDA marginaal	Ärikasum enne kulumit / Müügitulud	28,5%	32,7%
Käibe puhasrentaablus	Puhaskasum / Müügitulud	7,9%	10,8%
Investeeringute suhe käibesse	Investeeringud / Müügitulud	14,8%	17,9%
Varade puhasrentaablus (ROA)	Puhaskasum / Keskmised varad	7,4%	10,3%
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	Puhaskasum / Keskmise omakapital	23,5%	24,2%

Olulised sündmused

Esimese kohaliku telekomifirma avas Telia 2020. aasta alguses oma telekanali Inspira. Uus telekanal edastab igapäevaselt teleprogrammi, mis jõuab enam kui 200 000 Telia TV kliendini. Inspira kanali avamine võimaldab ettevõttel tuua teleekraanile erinevaid originaalsarju ning ühtlasi tehti värskes telekanalis algust Telia Open e-spordi turniiridega. Kõik nimetatud sammud osutusid väga populaarseks – tänaseks on Inspira kanalit Eestis jälginud enam kui 250 000 vaatajat ning Telia Open'ist sai Eesti suurim e-spordi turniir, millele elasid kaasa kümned tuhanded televaatajad. Telia jätkab uute ja värskete formaatide pakkumisega ka sel aastal.

2020. aastal alustas Telia uute ja innovaatiliste iseteeninduskapslite arendamist koostöös Eesti ettevõttega Cleveron. Moodsate iseteeninduskapslitega on plaanis turule tulla 2021. aastal ning ettevõtte hakkab nende toel teenindama Telia kliente nendes Eesti piirkondades, kus hetkel Telia esindust pole.

2020. aasta eriolukorra ajal hakkas Telia koostama ja avaldama anonüümsete liikuvusandmete analüüse. Nimetatud koondanalüüsid võimaldavad inimestel, ettevõtetel ja riigil mõista, milline oli eriolukorra ajal kehtestatud piirangute mõju inimeste liikumisele ning koroonaviiruse leviku tõkestamisele. Telia liikuvusanalüüsides tegemiseks kasutatakse Telia Crowd Insights platvormi, mis võimaldab analüüsida mobiilivõrgu anonüümsete koondandmete põhjal üldisi grupeeritud liikumismustreid, samuti liikumisharjumuste muutust. Lisaks saab Telia Crowd Insights abil koondatud tulemusi kasutada edukalt erinevate turundustegevuste, transporditeenuste või tootmise vajaduste prognoosimiseks.

Telia panustab pidevalt küberturvalisuse valdkonna arendamisse. 2020. aasta sügisel tõi Telia oma äriklientideni uudse Turvaneti lahenduse, mis aitab tagada ettevõtetele vajalikku internetiühenduse baasturvalisust. Turvanet tõrjus juba paari esimese kuuga üle 50 miljoni potentsiaalse küberohu. Ühtlasi näitas möödunud aasta, et kuna nii töötamine kui paljud muud tegevused kolisid veelgi enam online-kanalitesse, tuleb ettevõtetel veelgi enam tähelepanu pöörata oma IT-süsteemide turvamisele ja kompetentsete koostööpartnerite kaasamisele selles vallas.

2020. aasta septembris avaldas CVKeskus.ee tööportaali Eesti inimeste seas läbi viidud küsitluse tulemused, mille kohaselt valisid töövõtjad 2020. aasta kõige ihaldusväärseimaks tööandjaks Telia Eesti.

Septembris 2020 toimus Telia Eesti juhtkonnas mitu muudatust. Alates septembrist on Telia Eesti ärikliendiüksuse juht Holger Haljand. Lisaks jätkasid alalistel positsioonidel mitmed teised juhtkonna liikmed, kes varasemalt olid kohusetäitja rollis: era- ja turundusüksuse juht Kristjan Viilmann, müügi- ja teenindusüksuse juht Katre Liiberg ning personaliüksuse juht Ingrid Viinapuu.

Novembris teavitas Telia, et koos mitmete kohalike ning välispartneritega asutakse Eestis testima seninägematuid 5G lahendusi. Selleks osalevad Telia, TalTech ning mitmed teised kohalikud ja välismaised ettevõtted rahvusvahelises programmis 5G ROUTES. 5G ROUTES konsortsiumis osaleb 22 liiget, kelle kaudu on esindatud ühtekokku kümme Euroopa riiki: Eesti, Läti, Soome, Rootsi, Hispaania, Itaalia, Saksamaa, Prantsusmaa, Kreeka ja Küpros. Ettevõtmises löövad kaasa näiteks Ericsson Eesti, Telia Eesti, TalTech, Eesti Raudtee, Läti mobiilioperaator LMT, Airbus Defence and Space ja mitmed teised.

2020. aasta novembris avas Telia Eesti esimese 5G võrgu Eestis, mille kaudu said 5G tehnoloogia pakutavaid hüvesid asuda kasutama nii Eesti tarbijad kui ärikliendid. Eelmise aasta lõpus sai seega 5G tehnoloogiat kasutada juba paarikümnes eri asukohas, sh mitmetes piirkondades Tallinnas, Tartus ja Pärnus. Kuigi 5G tarbeks veel eelmisel aastal riigi poolt sageduslubasid laiali ei jagatud (3,6 GHz sagedusalas), võimaldab tehnoloogia areng 5G-d pakkuda ka juba kasutuses olevatel sagedustel. Telia kasutas selleks innovaatilist tehnilist lahendust ehk nn paindlikku sagedusala jagamist (DSS – Dynamic Spectrum Sharing), mis annab võimaluse pakkuda oma klientidele esimest 5G kogemust juba täna.

Investeeringud

Telia on kohaliku IKT sektori suurim ja mõjukaim tegija, kes investeerib igal aastal Eesti digiühiskonna, uute tehnoloogiate ja teenuste ning sidevõrkude arendamisse suurusjärgus kuni 50 miljonit eurot. Seda on rohkem kui investeerivad ülejäänud kohalikud telekommunikatsioonifirmad kokku. 2020. aastal jätkas Telia Eesti ajaloo mahukaima interneti püsivõrgu uuendamise ja arendamise programmiga. Selle käigus on tänaseks kuni kümneid kordi kiirem koduinternet jõudnud ligemale 200 000 Eestimaa koduni.

Lisaks oli 2020. aasta väga aktiivne mobiilivõrgu arenduste poolest. Kokku teostas Telia 2020. aastal oma mobiilivõrgus enam kui 1200 arendustööd, tänu millele paranes mobiililevi kvaliteet kõigis Eesti maakondades. Ainuüksi eelmise aasta aprillis ehk eriolukorra kehtimise ajal lisas Telia oma mobiilivõrku kaks korda rohkem arendusressurssi kui tavaliselt.

Kõige enam (üle 600) tehti erinevaid arendustöid ning lisati mahte Telia 4G võrgus, millel oli kandev roll just järsult suurenenud mobiilse interneti mahtude teenindamisel.

Kokku investeeris Telia 2020. aastal Eesti turule 51,5 miljonit eurot (2019: 55,9 miljonit eurot), olles selle näitajaga riigi üks suuremaid investoreid.

Ettevõtte jätkab aktiivse investeerimistegevusega ka 2021. aastal. Jätkuvad Telia poolt 2017. aastal algatatud interneti püsivõrgu uuendamise ja arendamise programm ning investeeringute suunamine Telia mobiilivõrgu arendamisse. Lisaks on üks 2021. aasta fookusi 5G võrgu arendamisel, seda nii era- kui ärikliendi vaates. Viimastel aastatel on teinud Telia 5G laiemaks lansseerimiseks Eestis ridamisi ettevalmistusi. Lisaks jätkuvad Telia poolsed IoT ehk asjade interneti ja nn targa linna valdkondadega seotud arendused.

Makromajanduslik ülevaade

Statistikaameti andmeil oli vabade ametikohtade määr 2020. aasta III kvartalis info ja side sektoris langenud alla 2%. Aasta varem ehk 2019. aasta III kvartalis oli vastav näitaja 3,1%.

IKT sektoris tervikuna valitseb endiselt kvalifitseeritud tööjõu vähesus.

Telia ärikliendid panustasid 2020. aastal senisest enam äride digitaliseerimisse, kasutades nii telekom- kui IT-teenuseid. Jätkuva trendina näeme ettevõtete puhul nii erinevate IT teenuste kui IT terviklahenduse sisseostmise eelistamist.

Covid -19 mõju

2020. aasta oli Covid-19 epideemia taustal Telia jaoks mitmel moel erakordne. Aasta kokkuvõttes kerkis ettevõtte mobiilsideteenuste kasutamine rekordtasemele, kuna kümned tuhanded inimesed olid sunnitud üle minema kaugtööle ja distantsõppele. 2020. aastal suurenesid kõnemahud Telia mobiilsidevõrgus ligemale 16%, mobiilse interneti kasutamine kasvas aga koguni 32%. See pani suurema koormuse ka ettevõtte sidevõrkudele, teenustele ja tehnoloogiatele, mille kvaliteet püsis vaatamata märkimisväärsele mahtude kasvule heal tasemel.

Järsult suurenenud mobiilsideteenuste kasutusaktiivsus mõjutas ka võrgus tehtavate arendustööde mahtu. Näiteks 2020. aasta aprillis ehk eriolukorra kehtimise ajal lisas Telia oma mobiilivõrku kaks korda rohkem arendusressurssi kui tavaliselt.

Samas tegi väga suure kukkumise läbi rändlusteenuste pool maailmas kehtestatud reisipiirangute tõttu.

Mõneti oli koroonaeptideemia tõttu mõjutatud ka kaubamüük, seda eeskätt tarneraskuste tõttu. Samuti mõjutas kaubamüüki klientide senisest ratsionaalsem ostukäitumine, mis oli tingitud ebakindlusest majanduses.

Positiivse poole pealt saab veel välja tuua, et organisatsioonis tervikuna kulgesid koroonakriisist tingitud töökorralduste muutused edukalt – enamus ettevõtte töötajaid sai kiirelt ja sujuvalt üle minna kaugtööle. Samuti panustas ettevõtte läbi erinevate sammude sellesse, et ennetada oma töötajate nakatumist koroonaviirusesse.

Lisaks vähendas Telia 2020. aastal klientidele pakutavaid krediitlimiite, ennetamaks võimaliku krediidiriski suurenemist tänu piirangutest tingitud majanduslangusele.

Finantsriskide maandamine

Telia käsitleb finantsriski eraldi riskikategooriana, mis hõlmab endas alamkategooriatena: krediidiriski, likviidsusriski, maksurisk, intressirisk ning raporteerimise risk. Finantsriski juhitakse vastavalt Telia riskijuhtimise poliitikale ja juhenditele. Majandusaasta jooksul ei ilmnunud olulisi finantsriske.

Äritegevuse hooajalisus

Ettevõtte äritegevus ei ole olulisel määral mõjutatud majanduse hooajalisusest ja tsüklilisusest.

Keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Telia tegevus ei avalda olulist mõju looduskeskkonnale, kuid ettevõtte vastutustundlikust käitumisest lähtuvalt tegutseb Telia energiasäästlikult. Kuna üheks suuremaks energiakulu allikaks on serveriruumide jahutus, taaskasutatakse serveriruumide soojust enda hoonete ja ka lähiümbruse hoonete kütmiseks ja soojavarustuse tagamiseks.

Olulist mõju Telia tegevusele avaldab ka ettevõtte uus peahoone Tallinnas, Mustamäe tee 3, mis võimaldab ettevõttel tegutseda varasemast märgatavalt keskkonnasäästlikumalt.

Lisaks on Telia algatanud erinevaid projekte, aitamaks kaasa ökoloogilise jalajälje vähendamisele.

Ettevõtte on aktiivselt soovitanud klientidel loobuda paberarvetest, et asendada need e-arvetega. Samuti on ettevõtte osa oma teenuseid üles ehitatud selliselt, et julgustada inimesi oma vanu mobiilseadmeid uute vastu vahetama, et vanad seadmed taaskasutusse jõuaksid.

Viimastel aastatel (sh 2020) on Telia aktiivselt panustanud rohelise mõtteviisi levitamisse oma ökoloogilise jalajälje vähendamisse ning digiprügi koristamisse. 2020. aastal alustas ettevõtte oma

autopargi väljavahetamist elektriautode vastu. Samuti avati Laagris oma suurima andmekeskuse kõrval esimene päikesepark, mis aitab elektrienergiaga varustada kõnealust andmekeskust.

Plaanis on ka väiksemate päikesejaamade avamine mobiilimastide asukohas. 2021. aasta jaanuaris toimus Telia eestvedamise juba kolmandat korda Eesti suurim digikoristuspäev, mille käigus puhastavad inimesed, ettevõtted ja asutused oma seadmeid ja IT-süsteeme kasutuna seisvatest failidest ja andmetest ehk digiprügist.

Alates 2016. aasta algusest kasutab Telia Eesti ainult rohelist elektrienergiat. Selle kinnituseks väljastati ettevõttele ka vastav sertifikaat.

2017. aastal käivitas ning järgnevatel aastatel jätkas Telia Eestis „Suurim julgus“ kampaaniaga, mis on suunatud küberkiusamise probleemi teadvustamisele ja ennetamisele. Kampaania raames viidi 2020 aastal läbi mahukas sotsiaalkampaania nii Telia enda kui massimeedia kanalites.

Oktoobris 2020 hakkas Telia oma klientidele müüma kasutatud nutiseadmeid. Lisaks tunduvalt soodsamale hinnale kaasneb taaskasutatud seadme soetamisega ka panus keskkonna hoidmisele. Taaskasutatud seadme soetamisel jääb ära nii uue telefoni tootmiseks kui transportimiseks kasutatav energia ja materjal.

2019. aasta märtsis tutvustati kõigis Telia Company grupi ettevõtetes sh Telia Eestis kontserni keskkonnasõbralike tegevuste eesmäärke aastani 2030. Telia keskkonna eesmärkide (Daring Goals) peamiseks sisuks on muuta oma tegevus aastaks 2030 nii CO2 emissiooni kui jäätmevabaks. Ambitsioonikate eesmärkideni on plaan jõuda läbi vastutustundliku digitaliseerimise, kaasates sellesse ka kõiki oma töötajaid, partnereid ja hankijaid.

Eestis on Telial juba ka esimesed eesmärgid selles vaates seatud: näiteks muuta oma esinduste töö paberivabaks, vähendada veelgi paberarvete hulka, viia läbi digitaalseid koristuspäevi, soodustada digitaalset jaekaubandust jpm.

Robert Pajos
Telia Eesti AS juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	50 216	9 742	2
Nõuded ja ettemaksed	75 598	69 070	3
Varud	10 370	13 298	4
Kokku käibevarad	136 184	92 110	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 936	2 936	6
Nõuded ja ettemaksed	12 304	11 629	3
Materiaalsed põhivarad	207 913	207 805	9
Immateriaalsed põhivarad	32 017	33 257	10
Kokku põhivarad	255 170	255 627	
Kokku varad	391 354	347 737	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	120 047	128 994	11,13,29
Võlad ja ettemaksed	70 436	63 580	14
Eraldised	230	230	16
Kokku lühiajalised kohustised	190 713	192 804	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	84 628	31 618	11,13,29
Võlad ja ettemaksed	1 119	1 262	14
Eraldised	2 427	2 179	16
Sihtfinantseerimine	242	0	
Kokku pikaajalised kohustised	88 416	35 059	
Kokku kohustised	279 129	227 863	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	500	500	18
Ülekurss	19 327	19 327	
Kohustuslik reservkapital	8 817	8 817	
Muud reservid	49 879	49 879	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	6 399	7 575	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	27 303	33 776	
Kokku omakapital	112 225	119 874	
Kokku kohustised ja omakapital	391 354	347 737	

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Müügitulu	344 826	312 949	19
Muud äritulud	1 247	2 471	20
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	3 598	3 913	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-98 388	-103 099	4,21
Mitmesugused tegevuskulud	-86 066	-48 688	22
Tööjõukulud	-66 355	-64 929	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-61 276	-57 734	9,10
Muud ärikulud	-572	-309	
Ärikasum (kahjum)	37 014	44 574	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	800	0	
Intressitulud	2	1	
Intressikulud	-4 271	-3 316	24
Muud finantstulud ja -kulud	-43	-102	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	33 502	41 157	
Tulumaks	-6 199	-7 381	25
Aruandeaasta kasum (kahjum)	27 303	33 776	

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	37 014	44 574	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	61 276	57 734	9,10
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-34	-1 646	20
Muud korrigeerimised	-20	-11	
Kokku korrigeerimised	61 222	56 077	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-7 204	1 639	3
Varude muutus	2 928	-838	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	22 454	12 211	30
Makstud intressid	-1 321	-2 838	13,29
Makstud ettevõtte tulumaks	-6 199	-7 381	26
Kokku rahavood äritegevusest	108 894	103 444	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-41 669	-46 617	9,10,30
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	45	2 270	9
Laekunud intressid	2	1	
Laekunud dividendid	800	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-40 822	-44 346	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	44 000	79 000	13,27
Saadud laenude tagasimaksed	-30 545	-59 365	13,27
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-6 058	-5 059	11,29
Makstud dividendid	-34 952	-34 829	26,27
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	0	-37 790	27
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-27 555	-58 043	
Kokku rahavood	40 517	1 055	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	9 742	8 726	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	40 517	1 055	
Valuutakursside muutuste mõju	-43	-39	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	50 216	9 742	2

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

						Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2018	500	19 327	8 817	87 669	42 404	158 717
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	33 776	33 776
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-34 829	-34 829
Muutused reservides	0	0	0	-37 790	0	-37 790
31.12.2019	500	19 327	8 817	49 879	41 351	119 874
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	27 303	27 303
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-34 952	-34 952
31.12.2020	500	19 327	8 817	49 879	33 702	112 225

Lisainfo aktsiakapitali ja dividendide kohta on avaldatud Lisas 18 ja Lisas 26.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Telia Eesti AS (edaspidi ka Ettevõtte) 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seadusega ja mida täpsustab raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutav ministri määrus (toimkonna juhend).

Telia Eesti AS ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna 100% tema aktsiatest kuulub lepinguriigis registreeritud emaettevõttele Telia Company AB, mis on registreeritud aadressil Solna 16994, Rootsi Kuningriik ja kes koostab ise konsolideeritud aastaaruande.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Telia Eesti AS raamatupidamise aastaaruanne on koostatud perioodi 01.01.2020-31.12.2020 kohta. Raamatupidamise aastaaruande esitus- ja arvestusvaluutaks on euro. Välisvaluutaks loetakse kõik teised valuutad peale euro.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Seisuga 31.12.2020 töötas Ettevõttes 1694 töötajat, aruandeperioodi keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale oli 1609. 31.12.2019 oli Ettevõtte töötajate arv 1 797, aruandeperioodi keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale oli 1 647. Kõik eelnimetatud isikud töötasid töölepingu alusel. Töövõtulepingu alusel töötas seisuga 31.12.2020 13 inimest.

Finantsvarad

Ettevõtte on järgmised finantsvarad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (sh liising- ja faktooringnõuded) ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, s.t päeval, mil Ettevõtte võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse need algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga). Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Juhul, kui eelnevalt allahinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam a) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtusest ja b) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsvara eemaldatakse bilansist, kui Ettevõtte kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Faktooringtehingud

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Ettevõtte (faktor) finantseerib oma koostööpartnereist müüjaid nende varaliste nõudeõiguste ostmise kaudu. Ettevõtte soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas.

Faktooringtehingud jagunevad regressiõigusega faktooringtehinguteks (Ettevõtte omab õigust müüa tähtaegselt tasumata nõue müüjale osaliselt või täielikult tagasi) ja regressiõigusega faktooringtehinguteks (Ettevõtte ei oma õigust tähtaegselt tasumata nõuet müüjale tagasi müüa). Faktori tuluks kujuneb lepingut sõlmides võetav ühekordne lepingutasu ja intressitulu sõltuvalt ostjale kohaldatud makseperioodi pikkusest. Laekumata faktooringnõudeid kajastatakse nõude soetusmaksumuses bilansikirjel Nõuded ja ettemaksed. Nõue ostja vastu tekib kauba või teenuse müügi kohta esitatud arve faktoormise ehk nõude soetamise hetkest. Intressiarvestust peetakse tekkepõhiselt. Tarbijafaktooringu tehinguks loetakse faktooringtehingut, mida Ettevõtte pakub pikaajalise kasutuseaga tarbeesemete müüjatele

nende eraisikutest ostjatele järeelmaksuga müümise võimaldamiseks. Ettevõtte tuluks on lepingut sõlmides võetav ühekordne lepingutasu ja intressitulu kahanevalt nõudesummal. Tarbijafaktooringut kajastatakse raamatupidamises analoogselt liisingulepingutega.

Raha

Bilansikirje Raha ja raha ekvivalendid sisaldab kassa, pangakontode, koheselt tagasimakstavate deposiitide ning lühiajaliste väga likviidsete pangadeposiitide (tähtajaga alla kolme kuu) jääke. Raha ekvivalentideks loetakse ka lühiajalisi (üldjuhul kuni 3 kuud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk (näiteks lühiajalised deposiidid ja osalused sellistes rahaturufondides, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustiste koosseisus. Äritegevuse rahavoogusid kajastatakse kaudsel meetodil, mille puhul aruandeperioodi kasumit või kahjumit korrigeeritakse mõjudega, mis tulenevad mitterahalistest tehingutest, äritegevusega seotud nõuete ja võlgnevuste muutustest ning muudest investeerimis- või finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud korrigeerimistest. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks loetakse kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja –kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanka valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursi alusel.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Ettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui ettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Ettevõttel on oluline mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui ettevõtte omab 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Telia Eesti AS aruandes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses (miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse investeeringu algselt tema soetusmaksumuses (ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud tehingu puhul omandatud netovara bilansilises väärtuses) ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Tütar- ja sidusettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel finantstuluna, kui Ettevõttel tekib õigus neile dividendidele, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütar- või sidusettevõtte oli teeninud välja enne selle tütar- või sidusettevõtte soetamist Ettevõtte poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Sideteenuste osutamisel arveldustest rahvusvaheliste operaatoritega tekivad tulud kajastatakse tekkepõhiselt. Arvete esitamiseni kajastatakse periodiseeritud nõuded osutatud teenuste eest muude viitlaekumiste real.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendusena.

Varud

Varudena on bilansis kajastatud müügiks ostetud kaubad ning varade hoolduseks ja remondiks vajalikud materjalid (sidevõrgu ehituse materjalid, remonditarvikud, tööriistad jms), mis võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, müüjapoolsetest allahindlustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varud kajastatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad**Materiaalne põhivara**

Materiaalseks põhivaraks loetakse Ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 650 eurot, välja arvatud sidevõrguga seotud varad, mis kajastatakse põhivarana olenemata nende soetusmaksumusest, ja bürooruumide sisustamiseks soetatud varad maksumusega alates 1 600 eurot. Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud maa, ehitised, masinad ja seadmed ning muud pika kasutuseaga varad. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 650 eurot ja bürooruumide sisustuse puhul alla 1 600 eurot, kantakse kasutuselevõtmise hetkel 100% kuludesse ja peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Omatarbeks ehitatud põhivara soetusmaksumuse hulka arvestatakse objektiga seotud tegelikke valmistamisväljaminekuid. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu; ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Laenude intressikulu põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita. Põhivara valmistamisega seotud tööjõukulutused kapitaliseeritakse soetusmaksumuse hulgas.

Kui materiaalse põhivara eeldatav kaetav väärtus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud hinnatuna eeldatavas kaetavas väärtuses. Põhivara allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes.

Amortisatsiooni arvestamise aluseks on põhivara kasulik eluiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte nagu maad ja kunstiteosed ei amortiseerita.

Vara hakatakse amortiseerima alates tema kasutusvalmis saamise hetkest (st alates hetkest, mil ta on juhtkonna poolt kavandatud seisundis ja asukohas) ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on Ettevõtte poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Kulutused litsentside, patentide, sertifikaatide ja muu immateriaalse põhivara soetamiseks kapitaliseeritakse, kui on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu.

Ettevõtte oma telekanali programmi levitamiseks seotud filmide, seriaalide, spordiülekannete ja muude televisioonisaadete näitamisõigused kajastatakse eraldi bilansikirjel immateriaalse vara koosseisus hetkel, mil Ettevõttele tekkis vastava programmi edastamise õigus ning amortiseeritakse lineaarselt vastavalt litsentsi kasutusõiguse kehtivusajale.

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, Ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad arendamisega otseselt seotud kulutusi. Tarkvara valmistamisega seotud otsesed tööjõukulutused kapitaliseeritakse tarkvara soetusmaksumuses. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Varade väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus).

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hoone ja ehitised	8 - 50
Telekommunikatsiooni rajatised ja seadmed	3 - 30
IT riistvara	3 - 5
Muu materiaalne põhivara	5
Litsentsid	3 - 10
Tarkvara	3
Muu immateriaalne põhivara	3 - 10

Rendid

Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte hindab lepingu sõlmimisel, kas tegemist on rendilepinguga või see sisaldab renti. Ettevõtte kui rentnik kajastab vastavalt IFRS 16 reeglilikule kasutamiseõiguse esemeks olevat renditavat vara („right-of-use asset“) bilansis Materiaalse põhivara koosseisus ja rendikohustist rendimaksede nüüdiseväärtuses bilansis Laenukohustiste koosseisus. Rendikohustised jaotuvad lühi- ja pikaajalisteks ning neilt arvestatakse intressi, mis kajastatakse kasumiaruande kirje Intressikulud koosseisus. Kulum renditavatelt varadelt kajastatakse kasumiaruande kirjel Põhivarade kulum ja väärtuse langus. Lühiajalisi (12 kuud või vähem) kasutusrendi lepinguid, mille alusvara väärtus uuea on alla 5 000 euro (näiteks väheväärtuslikud kontoriseadmed jms) kajastatakse rendikuludes. IFRS 16 reeglilikul alusel kajastatakse bilansis järgmisi rendilepinguid:

Renditav vara	Kasutusiga(aastat)
RoU - Bürooruumid	10
RoU – Esinduste ruumid	5
RoU - Maa kasutus	25
RoU - Autod	5
RoU - Tehnilised ruumid	6
RoU - Vaskaablid	5
RoU - Valguskaablid	25
RoU - Sidekanalisatsioon	25
RoU - Tehnilised seadmed	2

Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja rendikohustise põhiosa tagasimakseteks ehk kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Rendimaksed koosnevad rendiperioodil tehtavatest järgmistest maksetest: a) fikseeritud rendimaksed; b) muutuvad rendimaksed; c) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et rentnik kasutab rendilepingu lõpetamise õigust; d) ostuoptsioonide kasutamisest tulenevad maksed; e) lõppväärtuse garanteerimisest tulenevad maksed.

Teatud sündmuste toimumisel on rentnik kohustatud rendikohustise ümber hindama (nt renditähataja muutumine, tulevaste rendimaksede muutumine maksete määramiseks kasutatud indeksi või määra muutumise tõttu). Rendikohustise ümberhindlust kajastatakse kasutusõiguse esemeks oleva vara maksumuse ja lühi- ning pikaajalise kohustise korrigeerimisena. Vara kasutusõigust amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku tööea või rendiperioodi jooksul, vastavalt sellele kumb on lühem. Rendilepingute pikkuse määramisel hindas juhtkond lepingute pikendamise ja katkestamise optsioonide realiseerumise tõenäosust, võttes arvesse kõiki teadaolevaid asjaolusid. IFRS 16 rendikohustiste diskonteerimiseks kasutatakse Rentniku alternatiivset laenuintressimäära – intressimäär, mida rentnik peaks maksma, kui ta finantseeriks sarnase vara kasutusõiguse ostu laenuga. Diskontomäärade mudel on välja töötatud Telia Company Treasury poolt ja see põhineb järgmistel parameetritel: a) Telia Company rahaliste vahendite intressimäärad valuutade ja tähtaegade lõikes; b) EUR intressimäärade korrigeerimine vastavalt geograafilistele riskidele Soomes ja Balti riikides (tähtaja järgi); c) krediidiriski korrigeerimised, mis põhinevad Telia Company sisemisel krediidiiretingul erinevate Telia Company üksuste lõikes (tähtaja järgi).

2020 a. hindas Ettevõtte optsiooni tingimustega rendilepingute rendiperioodide võimalikku pikendamist. Renditud tehniliste ruumide rendilepingute puhul on Ettevõtte piisavalt kindel, et kasutab rendilepingu pikendamise võimalust ning seoses sellega on seisuga 31.12.2020 ümber hinnatud eelnimetatud rendilepingute aluseks oleva vara kasutusõigusi ja vastavaid rendikohustusi. Ümberhindluse tulemusena suurenesid varade kasutusõigused ja kohustused bilansis 2 300 tuhande euro võrra. Ümberhindluse kajastamisel on kasutatud ümberhindluse diskontomäär 3,1%. Rendiperioodid pikenesid keskmiselt 1,74 aastat.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõuetena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, millele lisatakse renditava vara garanteerimata lõppväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks. Arvestatud intressitulu kajastatakse kasumiaruandes müügituludes.

Esindustes kaupade müügi korral kapitalirendi tingimustel kohaldatakse tootjatele ja vahendajatele mõeldud rendiarvestuse põhimõtteid, mille kohaselt tekib kapitalirendi lepinguga müües Ettevõttele kahte tüüpi müügitulu: kauba müügitulu, mis võtab arvesse kliendile tehtud hinnaalandeid ning mis kajastatakse rendilepingu jõustumisel ja Finantstulu finantseerimisteenuste osutamisest, mis kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Ettevõtte kajastab oma kaupu kapitalirendi tehinguga müües rendilepingu jõustumisel müügituluna müüdud vara õiglasest väärtusest või rendileandjale laekuvate rendimaksete miinimumsumma turuintressimääraga diskonteeritud nüüdisväärtusest, kui viimane on madalam. Rendilepingu jõustumisel kajastatav müüdud kaupade kulu on väljarenditud vara bilansiline maksumus, mida on vähendatud garanteerimata jääkväärtuse nüüdisväärtusega.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis põhivarana ja amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad, võetud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Finantskohustisi kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantskohustis on rahuldatud siis, kui see on kas tasutud või lepinguliselt üle antud teisele osapoolale. Finantskohustis on lõpetatud siis, kui teine osapool on sellest loobunud. Finantskohustis aegub seadusandluses sätestatud tähtaegadel.

Finantskohustise eemaldamisel bilansist kajastatakse kohustise bilansilise maksumuse ja tema eest makstud tasu vahet kasumiaruandes tulu või kuluna.

Tarnijafaktooringud

Kui Ettevõtte tarnija on sõlminud faktooringulepingu finantseerimisettevõttega (faktor) ja müünud oma nõude Ettevõtte vastu faktorile, siis Ettevõtte kui faktooringu võlgnik kohustub tasuma tarnija arve finantseerimisettevõttele. Taolised tavapärased tarnijafaktooringu kohustused kajastatakse Ettevõtte bilansis lühiajaliste kohustistena grupis Võlad ja ettemaksud kirjel Võlad tarnijatele.

Kui Ettevõtte on sõlminud tarneahela faktooringu lepingu (reverse factoring), mille eesmärgiks on taotleda tarnijalt pikemaid maksetähtaegu (kuni 360 päeva) ja millega finantseerimisettevõtte (faktor) kohustub tasuma Ettevõtte võlgnevused tarneahela faktooringus osalevatele tarnijatele koheselt arve aktsepteerimisel ning arvestades asjaolu, et finantseerimisasutuse ees võetud kohustuse tähtaeg on oluliselt pikem kui kohustuse algne tähtaeg tarnija ees ja finantseerimisettevõtte saab selle pikendamise eest hüvitist, kajastab Ettevõtte tarneahela faktooringu lepingust tulenevaid võlgnevusi finantseerimisettevõttele laenukohustisena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised kajastatakse bilansis juhul, kui Ettevõtte on tekkinud enne bilansipäeva toimunud sündmuste tagajärjel seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustis; on tõenäoline, et kohustise realiseerumine on tõenäoline ning selle suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Eraldis kajastatakse eeldatavate kulutuste nüüdisväärtuses diskonteerides riskitava intressimääraga.

Eraldised on kajastatud juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda käesoleva hetke hinnangutest. Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, garantiid ja lubadused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Pensionieraldis

Pensionieraldiste arvutamise aluseks on võetud vastavad töövõtjatega sõlmitud lepingud, millest tulenevad pensionikohustused on kindla ajaperioodiga. Ettevõtte ei ole muid pensionikohustusi, kui üksnes need, mis on tekkinud kindlate minevikus sõlmitud lepingute alusel. Neid kajastatakse bilansis kohustuse tekkimisel nüüdisväärtuses, korrigeerides elukalliduse indeksiga. Aasta lõpus kontrollitakse oodatava eluea statistilist muutust ja vajadusel korrigeeritakse eraldise summat oodatava eluea muutuse indeksiga. Kulu kajastatakse kasumiaruandes real "Mitmesugused tegevuskulud".

Võrgu taristute likvideerimiseraldis

Võrgu taristute aluste maade kasutamiseks on Ettevõtte sõlminud kahte liiki lepinguid: "Hoonestusõiguse seadmise lepingud" ja "Kinnistu isikliku kasutusõigusega koormamise lepingud". Enamus lepinguid on sõlmitud tähtajaga 25 ja 50 aastat. Sõlmitud lepingute lõppemisel on Ettevõtte kohustatud hüvitama kõik kulud, mis on seotud lepinguobjektide tavapärasesse majanduslikku heakorda viimisega, eelkõige lepinguobjektid vabastama kasutuskõlbatutest ehitistest ja rajatistest ning viima kinnistud lepingute sõlmimisele eelnenud seisundisse.

Ettevõttes on alates 2006. aastast arvatud võrgu taristute likvideerimiseraldis, mille aluseks on iga-aastased pakkumised vastavat teenust pakkuvatelt ettevõtetelt. Pakkumiste muutumisel korrigeeritakse vastavalt ka eraldise suurus. Eraldis kajastatakse eeldatavate kulutuste nüüdisväärtuses diskonteerides riskivaba intressimääraga.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on abi, mida Ettevõtte on saanud tegevuste või vara soetamise finantseerimiseks.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tulud

Kaubamüük

Kaubamüük sisaldab peamiselt Ettevõtte müügiesindustes ja läbi Ettevõtte e-keskkonna (Telia e-poe) tehtud kaubamüügi tehinguid.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Kapitalirendi tingimustel sõlmitud kaubamüügi tehingute osas vt täiendavalt rentide arvestuspõhimõtteid. Kliendil on õigus tagastada e-poest soetatud kaupu 14 päeva jooksul.

Kuna tagastamise juhtumite arv on ebaoluline, siis Ettevõtte ei ole korrigeerinud tagastatavate kaupade osas müügitulu.

Teenused

Teenuste tulud moodustuvad: telekommunikatsiooniteenustest (sh. sidumisteenused), arvutisüsteemi ja andmebaaside hooldusest, teleringhäälingust, andmetöötluse ja veebiportaalide tegevusest, finantseerimisteenustest (liising- ja järelmaksulepingud, nõuete faktooring) ja Ettevõtte klientidele telekommunikatsiooniteenuste tarbeks osutatavate kliendiseadmete renditeenustest. Tulu teenustelt kajastatakse teenuse osutamise perioodis, arvestades tegelikku mahtu perioodi jooksul, või kui teenuste osutamiseks vajalikud kliendiseadmed on üle antud.

Telekommunikatsiooniteenused

Telekommunikatsiooni teenuste tulud moodustuvad sideteenuste tasudest, mille hulka kuuluvad sidumistasud, välisühenduste tasud, püsitasud, ühendus- ja installeerimistasud ning teenustasud.

Sidumistasudelt teenitavad tulud kajastatakse tekkepõhiselt iga arvestusperioodi lõpus võttes aluseks erinevatelt partneritelt tegelikult sissetulnud mahud (näiteks kõneminutid).

Arvutisüsteemi ja andmebaaside hooldus

Äriklientidele pakub Ettevõtte erinevaid arvutisüsteemide ja andmebaaside hoolduse ning konsultatsiooni teenuseid, millest tulud tekivad seadmemajutusest, IT juhtimise ja IT süsteemide haldusest, SLA ning erinevatest riist- ja tarkvara tugiteenustest. Arveldatakse kokkulepitud hindades igakuiselt.

Veebiportaalide tegevus

Läbi Ettevõttele kuuluvate veebiportaalide Online.ee, Neti.ee, Ilmataat.ee teenuste osutamine. Tulu tekib nimetatud portaalides reklaamimüügist üldise hinnakirja alusel või suuremate koostööpartneritega kokkuleppelistes fikseeritud hindades. Arveldamine toimub igakuiselt.

Teleringhääling

Teleringhäälingu tuludes kajastatakse lõppkliendile sisuteenuste (TV programmid, filmid, videolaenus) osutamisest saadud tulud. Lõppkliendile sisuteenuste eest arveldamisel kajastatakse tulusid saldeerituna, sest Ettevõtte tegutseb agendina, st et riskid ja hüved jäävad teenuse tegelikule pakkujale.

Paketimüük

Klientidele pakutakse erinevaid tooteid ja teenuseid ka pakulina. Sellistes pakkumistes võib sisalduda mitme toote üleandmine või mitme teenuse osutamine. Mõnel juhul sisaldab pakkumine ka toote installeerimist, käivitamist või aktiveerimist, mille eest tasutakse fikseeritud tasu või fikseeritud tasu, mis on kombineeritud perioodiliste maksetega.

Telekommunikatsiooniseadmeid vaadeldakse eraldi osutatavast teenusest juhul, kui nende kliendile üleantavate seadmete jaoks eksisteerib eraldi turg, see tähendab, et nendega oleks võimalik ka teenusest eraldatuna kaubelda. Taoliste kaupadega seotud kulud kajastatakse samaaegselt müügituludega.

Kombineeritud lepingud jaotatakse osadeks, kui seadmed ja teenused on eraldi identifitseeritavad. Müügitulu jaotatakse seadmete ja teenuste vahel proportsionaalselt vastavalt üksikute elementide õiglasele väärtusele. Seadmete puhul, mis on kasutatavad vaid koos kindlate grupi poolt pakutavate toodete või teenustega, ei toimu nendega seotud tulude eraldamist ning kogu teenitav tulu periodiseeritakse üle teeninduslepingu kehtivuse perioodi. Ebamõistlike kulude ja mahukate tagastustegevuste vältimiseks võib Ettevõtte ka seadmete tagasinõudmisest loobuda. Taoliste lepingutega seotud tulud kajastatakse teeninduslepingu kehtimise jooksul. Reeglina on Ettevõtte kohustus seadmete tagasivõtuks, vajadusel kohustus hilisemaks utiliseerimiseks.

Finantseerimisteenused

Finantseerimisteenustena kajastab Ettevõtte intressitulu järelmaksu-, faktooring- ja liisinglepingutelt. Intressitulu jagatakse lepinguperioodile arvestusega, et finantseerija tulususe määr on igal ajahetkel netoinvesteeringu jäägi suhtes sama.

Renditeenused

Telekommunikatsiooniteenust toetavate kliendiseadmete kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui selle suurus ja laekumise tõenäosus on teada. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt, väljaarvatud juhtudel, kui selle laekumine ei ole tõenäoline. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel. Intressitulud kapitalirendilt ja järelmaksunõuetelt kajastatakse müügitulude koosseisus.

Grupi ettevõtetele osutatavad teenused

Grupi ettevõtetele osutatavate teenuste hulgas kajastuvad muuhulgas grupiüleste tegevustega seotud kulud nagu personalikulud, ühise teenuste ja toodete pakkumise ja tehnoloogilise võimekuse loomisega ning juhtimisega seotud kulutused jne. Arveldamine toimub tekkepõhiselt vastavalt tegelikele kuludele pluss marginaal.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud vaid jaotatud kasumilt. Tulumaksuseaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt väljamakstud dividendid ja muud kasumi arvelt tehtud väljamaksed olenemata saajast. Tulumaks rakendub erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimistelt. Aastatel 2018 ja 2017 oli tulumaksu määr 20/80 väljamakse summalt. Ettevõtte ei ole oma tegutsemisperioodi jooksul teostanud fondiemissioone, mis avaldaksid mõju potentsiaalse tulumaksu arvutamisele juhul, kui Ettevõtte otsustaks vähendada aktsiakapitali. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80. 2021. aastal residendist äriühing saab madalamat maksumäära 14/86 rakendada ühele kolmandikule 2019. aastal jaotatud kasumist ja ühele kolmandikule 2020. aastal jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtete erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Käibemaks

Telia Eesti AS on käibemaksu kohustuslane. Johtuvalt osutatavate liising- ja järelmaksutehingute maksuvabadest intressidest oli Telia Eesti AS maksustatava käibe suhe kogukäibesse 2020. aastal 99% (2019.a. 99%). Käibemaksu proportsioonist tulenev kulu kajastub ärikuludes. Maksuametil on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhatuse hinnangul ei esine aastaaruande tegemise hetkel asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata täiendava maksusumma.

Seotud osapooled

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on osapooled loetud seotuks, kui ühel poolel on teise üle kontroll või oluline mõju teise osapoole äriliste, finants- või juhtimisotsustele.

Seotud osapoolte defineerimisel ei ole lähtutud ainult tehingute ja omavahelise suhte juriidilisest vormist vaid ka nende tegelikust sisust.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on niisugune sündmus, mis ei anna tunnistust aruandepäeval eksisteerinud asjaoludest ning selle mõju lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes ei kajastata, vaid avaldatakse lisades.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Arvelduskontod	50 139	9 617
Sularaha kassas	57	50
Raha teel	20	75
Kokku raha	50 216	9 742

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	33 661	33 661	0	
Ostjatelt laekumata arved	34 593	34 593	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-932	-932	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	17 051	17 051	0	27
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	15	15	0	5
Muud nõuded	66	66	0	
Viitlaekumised	66	66	0	
Ettemaksed	1 154	1 154	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 154	1 154	0	
Järelmaksu nõuded	23 273	13 439	9 834	
Kapitalirendi nõuded	2 238	1 228	1 010	11
Muud nõuded	10 444	8 984	1 460	
Kokku nõuded ja ettemaksed	87 902	75 598	12 304	

	31.12.2019	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	34 197	34 197	0	
Ostjatelt laekumata arved	34 574	34 574	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-377	-377	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	7 948	7 948	0	27
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	16	16	0	5
Muud nõuded	1 236	1 236	0	
Viitlaekumised	1 236	1 236	0	
Ettemaksed	748	748	0	
Tulevaste perioodide kulud	748	748	0	
Järelmaksu nõuded	18 180	11 625	6 555	
Kapitalirendi nõuded	3 035	1 524	1 511	11
Muud nõuded	15 339	11 776	3 563	
Kokku nõuded ja ettemaksed	80 699	69 070	11 629	

Järelmaksu lepingute nõuete intressimäärad jäävad vahemikku 0-21,9%, lepingute alusvaluutaks on euro ja makseperiood on 1-4 aastat. Järelmaksu lepingute nõuded on tagatiseta.

Kapitalirendi nõuete intressimäärad on vahemikus 3-24,9%. Kapitalirendi nõuete tagatiseks on rendile antud seadmed ja kinnistud.

Kirje Muud nõuded sisaldab nõudeid seadmete komplektimüügist kokku summas 9 198 tuhat eurot, mille lühiajaline osa on 7 768 tuhat eurot ja pikaajaline osa on 1 430 tuhat eurot (2019: vastavalt 14 088 tuhat eurot, 10 548 tuhat eurot ja 3 540 tuhat eurot).

Lisa 4 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Tooraine ja materjal	2 516	406
Müügiks ostetud kaubad	7 625	12 785
Ettemaksed varude eest	229	107
Kokku varud	10 370	13 298

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid 2020.aastal alla hinnatud summas 605 tuhat eurot (2019: 351 tuhat eurot). Varude allahindluse kulu on kajastatud kasumiaruande kirjel Kaubad, toore, materjal ja teenused (Lisa 21). Varasematel perioodidel tehtud allahindlusi 2020. ja 2019. aastatel tühistatud ei ole.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	2 914	0	2 632
Üksikisiku tulumaks	0	730	0	722
Erisoodustuse tulumaks	0	22	0	20
Sotsiaalmaks	0	1 309	0	1 297
Kohustuslik kogumispension	0	67	0	68
Töötuskindlustusmaksed	0	89	0	90
Ettemaksukonto jääk	15		16	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15	5 131	16	4 829

Maksude ettemaksete summa kokku on avaldatud lisas 3, maksuvõlgade summa kokku on avaldatud Lisas 14.

Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	2 425	2 425	7
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	511	511	8
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 936	2 936	

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2019	31.12.2020
11306239	Green IT OÜ	Eesti	Kontorimasinate ja seadmete rentimine ja kasutusrent, k.a.arvutid, arvutite, arvuti väliseadmete ja tarkvara hulgimüük	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2019	31.12.2020
Green IT OÜ	2 425	2 425
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	2 425	2 425

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2020					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2019	31.12.2020
10747013	SK ID Solutions AS	Eesti	Sertifitseerimisteenuste, ajatempliteenuste ning nendega seotud teenuste osutamine	50	50

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon		
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2019	31.12.2020
SK ID Solutions AS	511	511
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	511	511

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Kokku
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2019									
Soetusmaksumus	4 753	67 673	837	21 918	427 613	450 368	6 584	9 681	539 059
Akumuleeritud kulum	-181	-31 078	-216	-15 846	-281 136	-297 198	-2 797	0	-331 254
Jääkmaksumus	4 572	36 595	621	6 072	146 477	153 170	3 787	9 681	207 805
Ostud ja parendused	10	0	0	0	0	0	0	37 784	37 794
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	10	0						0	10
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		0						37 784	37 784
Amortisatsioonikulu	-200	-6 548	-286	-3 826	-34 204	-38 316	-1 232	0	-46 296
Müügid (jääkmaksumuses)	0	0	0	-10	0	-10	0	0	-10
Ümberliigitamised	0	138	0	2 848	36 250	39 098	346	-39 582	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	138	0	2 848	36 250	39 098	346	-39 582	0
Muud muutused	396	4 998	599	0	2 627	3 226	0	0	8 620
31.12.2020									
Soetusmaksumus	5 158	71 853	1 280	21 969	423 614	446 863	6 806	7 883	538 563
Akumuleeritud kulum	-380	-36 670	-346	-16 885	-272 464	-289 695	-3 905	0	-330 650
Jääkmaksumus	4 778	35 183	934	5 084	151 150	157 168	2 901	7 883	207 913

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2020
Ehitised	17
Masinad ja seadmed	27
Arvutid ja arvutisüsteemid	26
Muud masinad ja seadmed	1
Kokku	44

2019. aastal müüdud materiaalsete põhivarade müügihind kokku oli 2 270 tuhat eurot, sh Ettevõttele mittevajalike ehitiste müügihind 1 583 tuhat eurot.

Real Muud muutused kajastub alates 01.01.2019 finantsarvestuse standardi Rendilepingud jõustumise järgselt Kasutusõiguse varade (IFRS 16) lisandumine vara klasside kaupa (Lisa 29).

Bilansipäeva kuupäevaga tehti 2020. aastal mitterahalisi tehinguid põhivara soetamiseks 9 548 tuhat euro eest (2019: 9 990 tuhat eurot), mida finantseeriti ostuarvete faktoormisega. Mitterahaliste tehingute summas on korrigeeritud Rahavoogude aruandes investeerimistegevuse rahavoogusid real Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel. Lisainformatsioon esitatud Lisas 30.

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muud immateriaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2019					
Soetusmaksumus	47 560	10 256	3 083	0	60 899
Akumuleeritud kulum	-22 177	-3 942	-1 523	0	-27 642
Jääkmaksumus	25 383	6 314	1 560	0	33 257
Ostud ja parendused	13 136	591	0	12	13 739
Amortisatsioonikulu	-13 562	-1 071	-346	0	-14 979
31.12.2020					
Soetusmaksumus	53 790	10 266	3 083	12	67 151
Akumuleeritud kulum	-28 833	-4 432	-1 869	0	-35 134
Jääkmaksumus	24 957	5 834	1 214	12	32 017

Veeru Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid summa hulgas on kajastatud Ettevõtte telekanali Inspira tarbeks 2020. aastal soetatud litsensitasud summas 374 tuhat eurot ja amortisatsioon litsentsidelt 161 tuhat eurot (2019: vastavalt 128 tuhat eurot ja 12 tuhat eurot).

Lisa 11 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	2 238	1 228	1 010		3,06-24,90%	EUR	2025	
Kapitalirendinõuded kokku	2 238	1 228	1 010					3

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	2 919	1 518	1 401		3,06-24,90%	EUR	2024	
Kinnistute kapitalirent	116	6	110		6%	EUR	2021	
Kapitalirendinõuded kokku	3 035	1 524	1 511					3

Ettevõtte müüb kapitalirendi tingimustel erinevaid seadmeid: kontoritehnikat, Telia teenuste kasutamiseks vajalikke kliendiseadmeid, vahendusjaamu jms. Rendilepingute kestvus on 3-5 aastat. Lisaks on kapitalirendi tingimustel müüdud mõned Ettevõttele mittevajalikud kinnistud. Kapitalirendi nõuete tagatiseks on lepingutes fikseeritud seadmed ja kinnistud.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
IFRS16 rendilepingute kohustised	39 284	4 656	18 660	15 968	2,05-6,86%	EUR	2021-2046	13,29
Kapitalirendikohustised kokku	39 284	4 656	18 660	15 968				

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
IFRS16 rendilepingute kohustised	36 311	4 693	18 113	13 505	1,91-6,47%	EUR	2021-2044	13,29
Kapitalirendikohustised kokku	36 311	4 693	18 113	13 505				

Kapitalirendikohustistena kajastuvad Kasutusõiguse varade (IFRS 16) diskonteeritud maksed.

Vara kasutusõiguse lepingutest osa on tähtajatud, mille puhul hinnangulise lepingu pikkuse fikseerimisel on võetud aluseks lepingu varade eeldatav kasutusiga. Rendilepingud võivad muuhulgas sisaldada tingimuslike rendimaksed, lepingute pikendamise ja vara väljaostmise võimalusi. Ettevõtte on sõlminud rendilepinguid büroo ruumidele, esindustele, maale, sõidukitele, tehnilistele ruumidele, vaskja valguskaablitele, sidekanalisatsioonidele ning tehnilistele seadmetele.

Individuaalselt olulised rendikohustised on seotud bürooruumide ja valguskaablite rendiga. Tallinnas, Mustamäe tee 3 renditavate bürooruumide rendikohustise jääk seisuga 31.12.2020 on 7 414 tuhat eurot (2019: 7 590 tuhat eurot), lõpptähtajaga 2027. aastal ning leping sisaldab pikendamise opsiiooni. Valguskaablite rendikohustise jääk Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse ees 31.12.2020 on 4 700 tuhat eurot (2019: 4 859 tuhat eurot) ning lepingud on tähtajatud. Ettevõtte on hinnanud lepingute lõpptähtajaks 2044. aasta.

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2020	2019	Lisa nr
Kasutusrenditulu	8 526	6 749	19
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus			
Masinad ja seadmed	9 669	9 789	
Kokku	9 669	9 789	

Ettevõtte rendib välja kasutusrendi tingimustel ruume, ruutereid ja digibokse. Kasutusrendi lepingutel ei ole lisatingimusi ja neid on võimalik lõpetada minimaalselt 3 kuuulise etteütle mis tähtajaga.

Kasutusrendile antud Ettevõttele mittevajalikud ruumid moodustavad ebaolulise osa kogu ettevõtte kinnisvara osast.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019	Lisa nr
Kasutusrendikulu	106	240	22,29

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel sõiduaautosid, maatükke, büroo- ja äriruume ning siderajatisi. Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid Ettevõtte dividendi- ega finantseerimispoliitikale. Alates 2019. aastast on kasutuse rendi lepinguid kajastatud vastavalt rendiarvestuse standardile (IFRS 16). Rendikuluna on Kasumiaruandes kajastatud väikese väärtusega rentidega seotud kulud ja muutuvate rendimaksete kulud.

Maatükkide rendiga kaasneb mastide aluse maa endisesse olukorda taastamise kohustus, mille tarbeks Ettevõtte on moodustanud iseseisva eraldise (Lisa 16).

Lisa 13 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emattevõtelt	45 000	45 000			1,91%	EUR	29.01.2021	27
Laen emattevõtelt	44 000	44 000			1,91%	EUR	30.04.2021	27
Skandinaviska Enskilda Banken AB faktooring	18 913	18 913			0%	EUR	30.12.2021	
Danske Bank A/S, Danmark, Sweden Branch faktooring	7 478	7 478			0%	EUR	30.12.2021	
Lühiajalised laenud kokku	115 391	115 391						
Pikaajalised laenud								
Laen emattevõtelt	25 000	0	25 000		2,44%	EUR	31.01.2022	27
Laen emattevõtelt	25 000	0	25 000		2,62%	EUR	30.01.2023	27
Pikaajalised laenud kokku	50 000	0	50 000					
Kapitalirendikohustised kokku	39 284	4 656	18 660	15 968				11,29
Laenukohustised kokku	204 675	120 047	68 660	15 968				

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emattevõtelt	109 000	109 000			1,83%	EUR	30.01.2020	27
Skandinaviska Enskilda Banken AB faktooring	15 301	15 301			0%	EUR	30.12.2020	
Lühiajalised laenud kokku	124 301	124 301						
Kapitalirendikohustised kokku	36 311	4 693	18 113	13 505				11,29
Laenukohustised kokku	160 612	128 994	18 113	13 505				

Jaanuaris 2020 struktureeris emattevõtja väljastatud laenuportfelli kuni üheaastase, kaheaastase ja kolmeaastase tagastamistähtajaga laenudeks, millele kohalduvad erinevad intressimäärad.

Emattevõtjalt saadud laenude intressikulu arvestati summas 2 734 tuhat eurot (2019: 1 809 tuhat eurot). Laenude tagatiseks on ettevõtte äritegevuse rahavood.

Kapitalirendikohustiste real on kajastatud Kasutusõiguse vara (IFRS 16) lepingutest tulenevad tasumisele kuuluvad maksed (Lisa 11), mille varadest annab ülevaate Lisa 29 Kasutusõiguse varad (IFRS 16).

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	31 960	31 960		
Võlad töövõtjatele	5 352	5 352		15
Maksuvõlad	5 131	5 131		5
Muud võlad	7 041	7 041		
Muud viitvõlad	7 041	7 041		
Saadud ettemaksed	1 517	1 517		
Tulevaste perioodide tulud	76	76		
Muud saadud ettemaksed	1 441	1 441		
Võlad seotud osapooltele	20 554	19 435	1 119	27
Kokku võlad ja ettemaksed	71 555	70 436	1 119	

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	31 220	31 220	0	
Võlad töövõtjatele	4 927	4 927	0	15
Maksuvõlad	4 829	4 829	0	5
Muud võlad	8 823	8 823	0	
Muud viitvõlad	8 823	8 823	0	
Saadud ettemaksed	2 268	2 268	0	
Tulevaste perioodide tulud	790	790	0	
Muud saadud ettemaksed	1 478	1 478	0	
Võlad seotud osapooltele	12 775	11 513	1 262	27
Kokku võlad ja ettemaksed	64 842	63 580	1 262	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Puhkusetasude kohustis	1 496	1 246	
Töötajatega seotud muud kohustused	3 613	3 413	
Võlgnevus tegevjuhtkonnale	243	268	
Võlgnevus aruandvatele isikutele	0	1	
Kokku võlad töövõtjatele	5 352	4 928	14

Lisa 16 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2018	Moodustamine/ korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2019
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	1 924	63	0	7	1 994
Pensionieraldis	337	0	-76	0	261
Oracle litsentside eraldis	0	154	0	0	154
Kokku eraldised	2 261	217	-76	7	2 409
	31.12.2019	Moodustamine/ korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2020
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	1 994	317	0	7	2 318
Pensionieraldis	261	0	-76	0	185
Oracle litsentside eraldis	154	0	0	0	154
Kokku eraldised	2 409	317	-76	7	2 657

Mastide ja moodulhoonete likvideerimise eraldist suurendavad edasiulatuvalt arvestatavad intressikulud ning vähendavad tegelikud mastide või moodulhoonete likvideerimisega seonduvad kulud.

Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	28 984	34 952
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	4 718	6 399
Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised	797	685
Kokku tingimuslikud kohustised	34 499	42 036

Tingimuslike kohustuste jagunemine:

- Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2020 moodustas 33 702 tuhat eurot (31.12.2019: 41 351 tuhat eurot). Alates 1. jaanuarist 2018 kohalduv tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80.

- Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised.

Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele ainult juhul, kui lahkumise algatab Ettevõtte.

- Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused.

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Ettevõttes maksurevisjoni ega üksikjuhtumite kontrolli. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata maksusumma, intressid (0,06% päevas maksuvõlalt) ning trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 18 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Aktsiakapital	500	500
Aktsiate arv (tk)	50 000	50 000

Ettevõtte Aktsiakapital on jaotatud 50 tuhandeks nimiväärtuseta aktsiaks. Aktsia on jagamatu. Iga aktsia annab selle omanikule ühe hääle ja õiguse osaleda Ettevõtte üldkoosolekul ning kasumi ja Ettevõtte lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

Lisa 19 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti	291 346	291 780	
Rootsi	36 666	5 602	
Soome	13 033	11 407	
Läti	701	678	
Leedu	626	364	
Lirimaa	379	58	
Suurbritannia	271	282	
Saksamaa	213	334	
Taani	183	191	
Poola	179	179	
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	591	667	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	344 188	311 542	
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike			
Norra	309	466	
Šveits	259	355	
Venemaa	19	83	
Ameerika Ühendriigid	27	82	
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	24	421	
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	638	1 407	
Kokku müügitulu	344 826	312 949	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Telekommunikatsiooni teenuste osutamine	189 712	190 798	
Kaubamüük	53 266	56 416	
Arvutisüsteemide ja andmebaaside hooldus, konsultatsioonid	21 111	19 977	
Teleringhääling	22 198	20 487	
Infoalane tegevus (andmetöötlus, veebiportaalide tegevus jms)	11 273	10 315	
Renditeenused	8 526	6 749	12
Finantseerimisteenuste osutamine	4 381	4 563	
Grupi ettevõtetele osutatud teenused	34 110	3 368	27
Muud müügitulud	249	276	
Kokku müügitulu	344 826	312 949	

Lisa 20 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	34	1 646	9
Tulu sihtfinantseerimisest	409	436	
Trahvid, viivised ja hüvitised	352	384	
Kasum lootusetute nõuete müügist	439	0	
Muud	13	5	
Kokku muud äritulud	1 247	2 471	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tooraine ja materjal	830	1 064	
Varude allahindlus ja mahakandmine	605	351	4
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	49 456	52 489	
Energia	504	511	
Elektrienergia	504	511	
Sideoperaatorite teenused	45 231	46 729	
Muud	1 762	1 955	
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	98 388	103 099	

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Üür ja rent	106	240	12,29
Energia	5 204	5 536	
Elektrienergia	4 896	5 132	
Soojusenergia	88	121	
Kütus	220	283	
Veevarustusteenused	37	49	
Mitmesugused bürookulud	382	505	
Lähetuskulud	117	470	
Koolituskulud	390	632	
Riiklikud ja kohalikud maksud	119	126	
Kulu ebatähtselt laekuvatest nõuetest	1 849	1 300	
Grupi ettevõtelt soetatud teenused	54 214	17 708	27
Hooldus-ja remondikulud	14 094	12 475	
Reklaam ja muud turustuskulud	2 913	2 816	
Riigilõiv	1 103	1 397	
Logistikateenused	1 577	1 425	
Arvete väljastamise kulud	796	855	
Valvekulud	359	314	
Muud	2 806	2 840	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	86 066	48 688	

Kulu ebatähtselt laekuvatest nõuetest 2020.aastal summas 1 849 tuhat eurot koosneb müüginõuete allahindluse summast 2 288 tuhat eurot, millest on maha arvatud aruandeaastal laekunud varem lootusetuks kantud nõuded summas 439 tuhat eurot. Kulu ebatähtselt laekuvatest nõuetest 2019.aastal oli summas 1 300 tuhat eurot, mis koosnes müüginõuete allahindluse summast 1 619 tuhat eurot, mida vähendati samal aastal laekunud mahakantud nõuetega summas 319 tuhat eurot.

Grupi ettevõtelt soetatud teenused 2020. ja 2019. aastal koosnevad Telia Grupi ettevõtelt soetatud juhtimisteenustest, hankeprotsessi kuludest, infotehnoloogia arendus- ja juhtimisteenustest ja telekommunikatsioonivõrgu hooldus- ning juhtimisteenustest. Grupiliste teenuste sisseostu kasv 2020. aastal on seotud uuele opereerimismudelile üleminekuga 01.jaanuarist 2020.

Muud mitmesugused tegevuskulud sisaldavad muuhulgas sisseostatud konsultatsiooni-, IT arenduse-, kindlustus- ja parkimisteenuseid ning isikliku transpordi kasutamise kulusid.

Lisa 23 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	49 092	47 892
Sotsiaalmaksud	16 714	16 383
Muud	549	654
Kokku tööjõukulud	66 355	64 929
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1 608	1 647

Lisa 24 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Kahjum valuutakursi muutustest	311	45
Trahvid, viivised ja hüvitised	13	13
Sponsorlus ja annetused	247	232
Muud	1	19
Kokku muud ärikulud	572	309

Lisa 25 Intressikulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Intressikulu laenudelt	2 734	1 809	
Kasutusõiguse vara (IFRS 16) lepingute intressikulu	1 530	1 500	29
Muud intressikulud	7	7	
Kokku intressikulud	4 271	3 316	

Lisa 26 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2020		2019	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	34 952	6 199	34 829	7 381
Eesti	34 952	6 199	34 829	7 381
Kokku	34 952	6 199	34 829	7 381

Lisa 27 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Telia Company AB
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Rootsi Kuningriik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2020		31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	6 474	149 920	57	112 671
Tütarettevõtjad	80	9	55	111
Sidusettevõtjad	26	64	93	59
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	10 460	9 519	7 707	8 897
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	10	44	32	37
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1	0	4	0

Laenud

2020	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja						
Telia Company AB	0	14 000	223	1,91%	EUR	30.04.2020
Telia Company AB	44 000	0	0	1,91%	EUR	30.04.2021

2019	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja						
Telia Company AB	79 000	45 000	1 809	1,83%	EUR	30.01.2020

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020		2019	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Emaettevõtja	53 431	31 333	17 708	1 082
Tütarettevõtjad	525	661	642	1 123
Sidusettevõtjad	622	233	569	604
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	12 262	22 338	11 636	17 796
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	639	106	548	172
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	12	0	33

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	1 584	1 438
Lahkumishüvitised	71	0
Erisoodustused	74	98

Kohustised emasettevõtjale seisuga 31.12.2020 summas 149 920 tuhat eurot sisaldavad laenu jääki summas 139 000 tuhat eurot (2019: 109 000 tuhat eurot) ja arvestatud intresse summas 2 511 tuhat eurot (Lisa 13).

01.jaanuarist 2020 läks Telia Grupp üle uuele opereerimismudelile kuues riigis: Rootsi, Soome, Norra, Taani, Eesti ja Leedu. Eesmärk oli saavutada parem omavaheline koostöö tehnoloogiliste ja äriiliste kompetentside vallas ning tõsta Grupi administreerimise ja juhtimise efektiivsust. Selle tulemusel suurenes Grupisisene käive ja kasvasid arveldused Grupi ettevõtete vahel (nii ostu- kui müügitehingute osas). Lisa 27 Kaupade ja teenuste müügis sisalduvad müügitehingud Telia Grupi ettevõtetele 2020. aastal 34 110 tuhat eurot (2019: 3 368 tuhat eurot) (Lisa 19).

Lisa 27 Kaupade ja teenuste ostudes sisalduvad ostutehingud Telia Grupi ettevõtetele 2020. aastal 54 214 tuhat eurot (2019: 17 708 tuhat eurot) (Lisa 22).

2020. aastal välja kuulutatud ja makstud dividendid emasettevõtjale moodustasid 34 952 tuhat eurot (2019: 34 829 tuhat eurot).

Seotud osapoolte vahelistes nõuetes seisuga 31.12.2020 ega 31.12.2019 allahindluseid ei tehtud.

Rahavoogude aruande real Muud väljamaksed finantseerimistegevusest summas 37 790 tuhat eurot 2019. aastal on kajastatud aktsiakapitali vähenduse väljamakse.

Lisa 28 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Koroonaviirusest tingitud siseriiklike ja rahvusvaheliste piirangute tõttu on ka 2021. aastal mõjutatud rändlusteenuste kasutamine ning nende teenustega seotud tulud. Kuna piirangute tõttu on mõjutatud ka erinevate Telia äri- ja eraklientide töö, võib see kajastuda ettevõtte teenuste müüginumbrites.

Lisaks on praeguse nn lukustusperioodi ajal näha, et taas on kasvamas erinevate sideteenuste kasutamise aktiivsus (TV teenus, mobiilne andme- ja kõneside, püsiinterneti teenus).

Lisa 29 Kasutusõiguse varad (IFRS 16)

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed			Kokku	Lisa nr
			Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Kokku		
Soetusmaksumus							
01.01.2020	3 132	27 300	837	9 470	10 307	40 739	
Lisandumised	295	4 493	613	2 044	2 657	7 445	
Muudatused lepingute tingimustes	102	505	-15	583	568	1 175	
Lisandunud kokku	397	4 998	598	2 627	3 225	8 620	9
Mahakantud varad	-1	-370	-156	-2	-158	-529	
31.12.2020	3 528	31 928	1 279	12 095	13 374	48 830	
Akumuleeritud kulum							
01.01.2020	-181	-4 195	-216	-550	-766	-5 142	
Amortisatsioonikulu	-200	-4 650	-287	-990	-1 277	-6 127	
Mahakantud varade kulum	1	370	156	2	158	529	
31.12.2020	-380	-8 475	-347	-1 538	-1 885	-10 740	
Jääkmaksumus 31.12.2019	2 951	23 105	621	8 920	9 541	35 597	
Jääkmaksumus 31.12.2020	3 148	23 453	932	10 557	11 489	38 090	

Kasumiaruandes kajastatud summad	2 020	2 019	Lisa nr
Väikese väärtusega rentidega seotud kulu	60	54	
Muutuvate rendimaksetega seotud kulu, mida ei ole arvestatud rendikohustiste mõõtmisel	46	186	
Kasutusrendikulu kokku	106	240	22
Rendikohustiste intressikulu	1 530	1 500	25

Ettevõttel puudusid kapitalirendi tingimustel soetatud põhivarad.

Rentidega seotud kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks ning intressimäärad on kajastatud Lisas 13 Laenukohustised ja Lisas 11 Kapitalirendid.

Rentidega seotud raha väljamaksed kokku 2020. aastal oli 7 157 tuhat eurot (2019: 6 088 tuhat eurot), millest intressid moodustasid 1 098 tuhat eurot (2019: 1 029 tuhat eurot).

Lisa 30 Rahavoogude kommentaarid

(tuhandetes eurodes)

2020. Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus

	31.12.2020	31.12.2019	Muutus
Võlad ja ettemaksed	71 556	64 842	
Eraldised	2 657	2 409	
Sihtfinantseerimine	242	0	
Kohustused ja ettemaksed kokku	74 455	67 251	
Mitterahalised korrigeerimised			
- eraldise diskonteerimine	-7	0	
- mastide demonteerimise eraldise moodustamine	-316	0	
- intresside viitvõlg	-2 511	0	
- loovutatud arved pankadele	27 634	0	
- tasumata investeeringute arved	-19 820	-10 271	
Korrigeerimised kokku	4 980	-10 271	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	79 435	56 980	22 455

2019. Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus

	31.12.2019	31.12.2018	Muutus
Võlad ja ettemaksed	64 842	57 882	
Eraldised	2 409	2 261	
Sihtfinantseerimine	0	109	
Kohustused ja ettemaksed kokku	67 251	60 252	
Mitterahalised korrigeerimised			
- eraldise diskonteerimine	124	194	
- loovutatud arved Skandinaviska Enskilda Banken AB-le	15 622	0	
- tasumata investeeringute arved	-20 622	-10 282	
Korrigeerimised kokku	-4 876	-10 088	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	62 375	50 164	12 211

2. Rahavood investeerimistegevusest

	2020	2019	Lisa
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel			
- Põhivara soetuskulud	-51 534	-55 862	9,10
- Lisandunud põhivara äriühenduse kaudu	0	-1 095	9,10
- Lisandunud mastide demonteerimise reservi arvelt	316	0	16
- tasumata investeeringute arved aasta lõppu seisuga	19 820	20 622	
- tasutud eelmise aasta investeeringute arved	-10 271	-10 282	
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-41 669	-46 617	

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 01.04.2021

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELIS PIKMETS	Juhatuse liige	01.04.2021
HOLGER HALJAND	Juhatuse liige	01.04.2021
HANS ROBERT PAJOS	Juhatuse liige	01.04.2021
KRISTJAN VIILMANN	Juhatuse liige	01.04.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Telia Eesti AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud esitatud Telia Eesti AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2020 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas raamatupidamise seaduse ja Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas raamatupidamise seaduse ja Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsed kahtlused ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

2. aprill 2021

/allkirjastatud digitaalselt/

Mariel Akkermann
Vandeauditor nr 574
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27
Roosikrantsi 2
10119 Tallinn

Audiitorite digitaalallkirjad

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARIEL AKKERMANN	Vandeaudiitor	02.04.2021

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	6 399
Aruandeaasta kasum (kahjum)	27 303
Kokku	33 702
Jaotamine	
Dividendideks	28 984
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	4 718
Kokku	33 702

Kasumi jaotamise otsus

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	6 399
Aruandeaasta kasum (kahjum)	27 303
Kokku	33 702
Jaotamine	
Dividendideks	28 984
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	4 718
Kokku	33 702

Ainuaktsionäri otsus vastuvõetud 25.05.2021

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Elektroonilise side teenused traadita sidevõrgus	61201	106723000	30.95%	Jah
Elektroonilise side teenused fikseeritud sidevõrgus	61101	82989000	24.07%	Ei
Telekommunikatsiooniseadmete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47421	42786000	12.41%	Ei
Peakontorite tegevus	70101	34110000	9.89%	Ei
Televisiooniteenused ehk lineaarsed audiovisuaalmeedia teenused	60201	22197000	6.44%	Ei
Arvutisüsteemide ja andmebaaside haldus	62031	17131000	4.97%	Ei
Muude tarbeesemete ja kodumasinate väljaüürimine ja kasutusrent	77291	8449000	2.45%	Ei
Arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47411	7335000	2.13%	Ei
Veebiportaalide tegevus	63121	5160000	1.50%	Ei
Mujal liigitamata infoalane tegevus	63991	4588000	1.33%	Ei
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	4381000	1.27%	Ei
Muud infotehnoloogia- ja arvutialased tegevused	62091	3705000	1.07%	Ei
Heli- ja videoseadmete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47431	3145000	0.91%	Ei
Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused	63111	1525000	0.44%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	326000	0.09%	Ei
Programmeerimine	62011	276000	0.08%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6397213
Faks	+372 6402027
E-posti aadress	info@telia.ee
Veebilehe aadress	www.telia.ee